

Heempark

's-Hertogenbosch-Zuid

Het was al weer **7 augustus** op onze eerste werkmiddag van de maand. We hebben eerst het hout opgeruimd vooraan in het park dat er al 2 jaar lag en goed droog was geworden. Je weet het maar nooit als er lieden in

het park komen met kwade bedoelingen die een mooie brand willen veroorzaken. Omdat het nu minder regent is de kans op brand groter. Verderop in het park ligt ook nog wel wat oud hout maar dat is niet

zo makkelijk te vinden. Op de heideheuvel hebben we **Braam verwijderd**. Daar groeide altijd wel Braam maar nu was het wel heel erg geworden. We merken zo steeds meer van de stikstof neerslag. Dit zal in andere parken ook wel zo erg zijn. We zijn daar nog niet klaar mee, maar we houden het vol.

Op **13 augustus** was het gelukkig niet meer zo warm als de voorgaande dagen. Daarom was er bijna iedereen aanwezig. Zoals afgesproken had Joop 10 **palen** gekocht die Peter langs de schoeiing en het water ging plaatsen. Er zijn nog plaatsen waar geen palen staan. Dat deed hij met een grondboor en een voorhamer. Speciaal hiervoor had hij zijn zwembroek aan. Joop filmde ondertussen de werkzaamheden voor de **film "het Heempark in de 4 seizoenen"** die hij aan het maken is. De film gaat niet alleen over wat er groeit en bloeit maar ook wat de vrijwilligers doen inclusief de

excursies. De film belooft zeer afwisselend te worden en zal later een mooi document zijn voor ons en iedereen die daar belangstelling voor heeft. Het zal nog wel even duren want pas in april is Joop er mee begonnen. Dus na april 2025 is het klaar. Misschien kunnen we -als daar belangstelling voor is- de film aan een groter publiek tonen.

De rest van onze club heeft weer hier en daar **Braam** getrokken. Vooral de grotere hebben onze aandacht. Soms zijn de takken ruim een centimeter dik en groeien ze overal doorheen. Als je ze

er dan uittrekt zijn ze wel 3 meter of meer lang. Het probleem met Braam is dat wanneer de takken de grond raken ze daar weer gaan wortelen en zo ontstaat er weer een nieuwe struik. Maar we geven de strijd niet op om zo het park mooi te houden.

De derde werkmiddag deze maand. Natuurlijk zijn we weer Braam aan het bestrijden geweest. Ook weer onkruid uit het stukje heide op de heuvel gehaald door Tryntsje. Dat ziet er nu zo mooi uit dat Jan plannen heeft om het uit te breiden. Zo krijgen we weer een echte heideheuvel. Het heeft echter wel voortdurend aandacht nodig want als je even niet oplet groeit het zo weer dicht met onkruid. Wat ook aandacht nodig heeft is de schoeiing. De door Joop gekochte en door Peter geplaatste palen lopen nu tot aan het hek waar het park ophoudt. Er lagen nog boomstammen die door een bedrijf omgezaagd waren omdat ze niet meer gezond waren. Ook buiten het park lagen er nog. Die hebben Rommert (sterke vent) en Joop (ook een beetje) naar het water gebracht. Daarna heeft Peter ze in de schoeiing gelegd. In het water zijn die stammen een stuk lichter. We kunnen nu straks als we maaisel en blad hebben het daar vol storten. .

Op **woensdag 28 augustus** hebben we niet gewerkt maar zijn we op excursie geweest naar Bloemendaal. We zijn naar het oudste (100 jaar) Heempark van Nederland geweest. Het heet **Thysse's Hof** <https://thijsseshof.nl>. In 1925 kreeg Jac.P.Thysse ter gelegenheid van zijn zestigste

Foto's van Joop en Tryntsje

verjaardag Thyse's Hof. Het was een eerbetoon voor zijn inzet voor natuurbescherming en verspreiding van natuurkennis. Voor die tijd interesseerde men zich niet zoveel voor de natuur. Alleen wat het opbracht. Het park is ongeveer 2 hectare en heeft veel variëteit aan bomen en planten. Ook zijn er kleine vijvers waar van alles ingroeit, rondkruipt en zwemt. Het ligt aan de rand van Bloemendaal en het was even zoeken om het te vinden. We werden hartelijk ontvangen door de beheerder. Onder genot van koffie en thee vertelde hij ons over het park. De

als ze tijd hebben. Er is een mooi gebouw met ontvangst ruimte waar van alles te zien is zoals opgezette dieren en ook lectuur over de natuur. We hebben een interessante rondleiding gehad waarbij we veel vragen stelden maar dat werd gewaardeerd. Het park is niet te vergelijken met dat van ons o.a. omdat het anders is ingedeeld. Maar ook daar

groeit soms hetzelfde als bij ons. Natuurlijk gedijen daar ook andere planten, o.a. door de andere grondsoort (veel kalk) en het klimaat dicht aan zee. Hier en daar stonden ook beelden. Dat kan bij ons niet omdat ons Park openbaar gebied is en niet op slot gaat zoals daar. Het park was zeer de moeite waard en dat de chauffeurs Ruud en

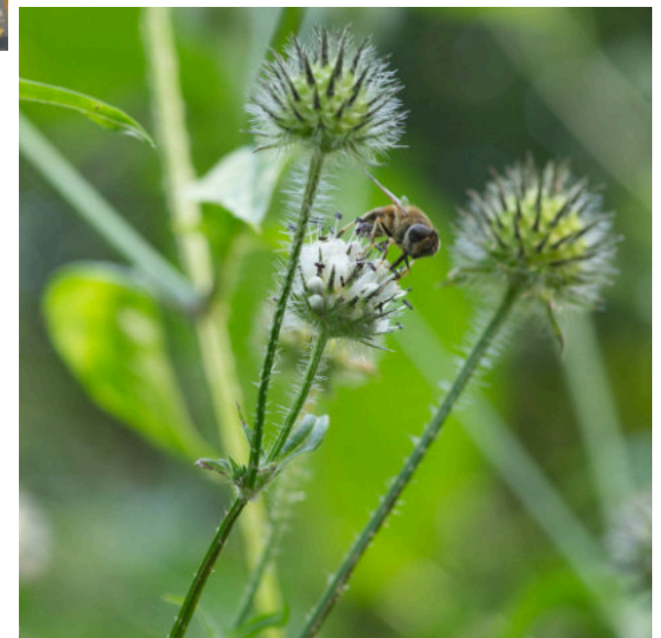
beheerder is in vaste dienst en ze hebben in totaal 60 vrijwilligers die meestal in de ochtend komen werken

Joop daarvoor 1.5 uur heen en terug
moesten rijden met de nodige files
hadden ze er graag voor over.

[Meer foto's zien, klik dan hier](#)

Pareltje van de maand Augustus 24 *De Schoeiing*

Het klinkt misschien vreemd maar de schoeiing is het belangrijkste deel van ons park. Jaren lang hebben de zuid-westen wind en de golven van de Zuiderplas stukken weggevreten van het park. We constateerden dat er veel bomen langs de oever op omvallen stonden omdat de grond eronder werd weggespoeld. We zijn toen begonnen met palen langs de kant verticaal in de grond aan te brengen. Voor en tussen die palen brachten we lange takken en hout aan om zo een soort damwand te creëren. Daarna hebben we sinds die tijd alle maaisel, blad en takken daar tussen de oever en de palen gegooid. Voorheen brachten we dat buiten de poort en de gemeente kwam het dan van tijd tot tijd ophalen. Dat was ongeveer tot 10 jaar geleden. Er is dus ondertussen tonnen aan blad, maaisel en takken naar die kant gebracht. Nu lopen de bomen niet het gevaar meer

dat de ondergrond wordt weggespoeld. De Zuiderplas was dus bezig ons park stukje bij beetje op te eten. Daarom is de schoeiing zo belangrijk om te voorkomen dat het park verloren gaat. We onderhouden het goed en brengen soms hier en daar nieuwe palen aan. Ook brengen we stammen er naar toe om de boel te verstevigen. We moeten dus zuinig zijn op dat gedeelte en zo kan het park ongestoord blijven voortbestaan. De natuur kun je niet temmen maar wel dingen doen om schade te voorkomen.

fotofotoTekst: Joop Neefs

Foto's en layout: Tineke van Wegberg

Reakties en info: heempark.nieuwsbrief@gmail.com

Facebook: Heempark Den Bosch-Zuid

